

Важни дани у марту

Светски дан енергетске ефикасности, 5. март

Светски дан енергетске ефикасности се обележава од 1998. године када је на овај дан одржан први састанак светских експерата, на коме су разговарали о енергетској кризи и о њеним могућим решењима. Енергетска ефикасност подразумева смањену потрошњу електричне и топлотне енергије, а да то не наруши комфор живота и рада.

Србија троши двоструко више енергије од светског просека, а чак шест пута више од неких европских земаља. Такође, Србија јако мало користи обновљиве изворе енергије. Са друге стране, милијарда и по људи уопште нема електричну енергију, а још једна милијарда је има само делимично.

Светски дан поезије, 21. март

УНЕСКО је 1999. године прогласио 21. март за Светски дан поезије да би се нагласила важност уметности и културе и промовисали напори издавача да штампају књиге поезије. Овај дан промовише повратак на традицију рецитовања и повезивања поезије, плеса, музике и сликања.

Циљ је да се промовише читање, писање, објављивање и проучавање поезије широм света. Овај дан је позив да се размишља о моћи језика и да се у потпуности развије креативност сваке особе.

Како се школско и општинско такмичење рецитатора организује сваке године у марту могу се током целог месеца организовати активности у вези са овим даном:

- часови читања и тумачења поезије,
- читање и рецитовање омиљених стихова и, школско такмичење рецитатора,
- разговор о књизи поезије - представљање нове књиге.

Светски дан шума, 21. март

На седници Генералне скупштине Европске пољопривредне конфедерације, 1971. године одлучено је да се први дан пролећа, 21. март обележава као Светски дан шума. Касније је и УН организација за храну и пољопривреду, ФАО, подржала ову идеју, верујући како такав догађај може допринети повећању свести о очувању шума и шумских екосистема.

Шумама је покривено 31% укупне површине земље, 36% од тога чине прашуме и у њима се одржава 80% биолошке разноврсности. Дом су за 300 милиона људи. Шуме су веома важне за живот на земљи. Оне нам дају хлад и склониште, освежење, чист ваздух и воду. У време раста популације и захтева за производима из шума, постоји опасност од сече и уништавања шума.

Људи треба да размишљају о добробити шума за заједницу: станиште за биљке и животиње, подручја за рекреацију, образовање и научна истраживања, извор многих производа, као што су дрвна грађа и мед, али и извор бактерија и гљивица које играју важну улогу у кружењу материје у земљишту и шуми. Овај дан пружа могућност да људи науче како шуме треба користити, а да остану одрживи извор за све ове намене.

Светски дан вода, 22. март

Светски дан вода обележава се сваке године 22. марта. Тај дан је усвојен резолуцијом УН-а у децембру 1992. године. Већ од 1993. године овај дан је почео да се обележава и временом значај овог дана је почео да расте.

Овим даном Уједињене нације желе да подсети на важност заштите вода и на недостатак воде за пиће у многим крајевима света. Статистике кажу да свако од нас попије 2 до 4 литра воде на дан, али већи део те воде добијамо из хране, за коју је потребно много више воде да се произведе. Тако за производњу 1кг јунетине треба 15000 литара воде, а за 1кг житарица 1500 л воде.

Кад је милијарду људи гладно и кад постоји проблем набавке воде ми морамо да се суочимо са тим проблемом. Треба обезбедити храну за све, а ми можемо помоћи неким активностима:

- једемо здраву храну,
- користимо мање воде,
- не бацамо храну, 30% хране произведене у свету се никад не поједе и вода која се користи за производњу је изгубљена,
- производимо више хране бољег квалитета, користећи мање воде.

Тема за обележавање овог дана 2015. је „Вода и послови“.

Европска повеља о води

Вода не познаје границе, вода је људски проблем. Без воде нема живота. Она је драгоценост добро, неопходно у свакој људској делатности.

Слатководни ресурси воде нису неисцрпни. Неопходно их је сачувати, контролисати и ако је могуће повећавати. Мењати квалитет воде значи угрожавати живот човека и осталих живих бића која од ње зависе. Квалитет воде се мора очувати до нивоа прилагођеног њеном коришћењу, који предвиђа и задовољава посебне захтеве народног здравља.

Ако се вода по употреби враћа у природну средину, то не сме да буде на штету других корисника, било јавних било приватних. Одржавање одговарајућег биљног покривача, првенствено шумског, од велике је важности за конзервирање водених ресурса.

Добро управљање водом мора да буде предмет једног плана озакоњеног преко надлежних власти. Заштита воде тражи значајан напор у научном истраживању, у формирању специјалиста за јавне информације. Вода је опште наследство чију вредност морају сви да познају. Задатак је сваког да са њом економише и да је брижљиво користи.

Управљање воденим ресурсима мора се пре свега вршити у оквиру слива, а не унутар управних и политичких граница.

Светски дан метеорологије, 23. март

Светски дан метеорологије је успостављен 1960. године, како би се рад националних метеоролошких и хидролошких служби боље приказао и ценио, од стране јавности свих земаља. Сваке године Светска метеоролошка организација, са 189 чланица, обележава овај дан око једне теме. Како је важно знање у вези са овом темом да би људи боље разумели време и климу, СМО је одабрао за тему овогодишњег Светског метеоролошког дана „Топлије, сувље, влажније - Суочимо се са будућношћу“.

Информације о времену и клими и њеним варијабилностима и променама су уграђене у наш свакодневни живот – од дневних прогноза времена до сезонских климатских прогноза. Данас, просечна временска прогноза од пет дана унапред је добра као дводневна прогноза од пре двадесет година, а и сезонска прогноза је постала веома поуздана. Ово је омогућено захваљујући даљинској детекцији, укључујући сателите, велика побољшања у науци и огромно повећање снаге рачунара. Научни прогрес у метеорологији и климатологији у последњих педесет година је сигурно један од најзначајнијих напредака у односу на све остале научне дисциплине.

Знање о клими, које је стечено у последњим декадама је непроцењив извор и предуслов за доношење одлука и за деловање на климу. Вишеструки докази – почев од пораста температуре до смањења глечера, од пораста температуре мора до екстремних временских услова – дају нам висок ниво поузданости да се клима мења и да су промене веће услед људских активности, посебно услед емисије гасова стаклене баште, која сваке године достижу рекордне вредности.

Више о томе прочитајте на веб страни посвећеној овом дану - World Meteorological Day 2016, 23 march, <http://www.wmo.int/worldmetday/home>.

Активности за обележавање ових дана

Ако планирате школски пројекат *Екологија*, пролеће је право време за реализацију. Од почетка марта до краја јуна обележава се десетак еколошких дана; активности обележавања могу бити елементи пројекта, а кроз њих се реализује и *Програм заштите животне средине*.

Обележавање еко-дана у марту може се искористити да ученици посете оближње шуме и науче како да помогну у очувању и заштити тог природног богатства. Најбоље је организовати *Недељу доласка пролећа* кроз различите активности:

- часови теренске наставе (свет око нас, природа и друштво, биологија, географија...) у дворишту школе или оближњој шуми,
- часови са темом *Пролеће, Долазак пролећа, Промене које носи пролеће...*
- часови у оквиру тематске или пројектне наставе *Екологија* кроз наставне предмете информатика и рачунарство, биологија, српски језик, ликовна култура... – стицање знања о важности шума за очување живота на земљи, проналажење информација о теми, израда задатака, ликовних и литерарних радова на ову тему,
- часови на тему *Како штедети воду*,
- интердисциплинарна настава у вези са овим темама, повезивање садржаја више наставних предмета, на пример: свет око нас, природа и друштво, биологија, географија, физика, ТИО, српски језик, ликовна култура... (стицање новог знања из области екологије, цртање, писање састава, израда презентација...),
- часови и радионице на тему *Одржив развој* у оквиру садржаја више наставних предмета и пројекта Професионална оријентација, развијање компетенција ученика за живот у 21. веку,
- израда календара/еко календара за март на часовима ликовне културе, ТИО, српски језик, свет око нас, природа и друштво, биологија).

